

Bruxelles, 19. svibnja 2015.
(OR. en)

8970/15

RECH 141
TELECOM 119
COMPET 228
IND 80

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	8583/15 RECH 105 TELECOM 106 COMPET 182 IND 70
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o otvorenom i umreženom istraživanju s velikom količinom podataka kao pokretaču bržih i opsežnijih inovacija – <i>usvajanje</i>

1. U zaključcima Europskog vijeća iz listopada 2013. naglašava se da su digitalno gospodarstvo, inovacije i usluge pokretači rasta i zapošljavanja. Njima se poziva na djelovanje EU-a radi osiguranja pravih okvirnih uvjeta jedinstvenog tržišta u području velike količine podataka i računalstva u oblaku. Komisija je u srpnju 2014. izdala Komunikaciju „Prema rastućem gospodarstvu temeljenom na podacima” koja, osim na industrijske aspekte, snažan naglasak stavlja na istraživanje i inovacije.

Komisija je 6. svibnja 2015. izdala Komunikaciju „Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu” kojom se, među ostalim, ističe potreba za ulaganjem u infrastrukturu i tehnologije ICT-a, kao što su računalstvo u oblaku i velika količina podataka te u istraživanje i inovacije s ciljem iskorištavanja punog potencijala rasta našeg europskog digitalnoga gospodarstva.

2. Nakon rasprave o politikama u okviru Vijeća za konkurentnost u ožujku 2015. o „oslobađanju digitalnog potencijala Europe putem otvorenog i umreženog istraživanja s velikom količinom podataka” predsjedništvo je predložilo nacrt zaključaka Vijeća o kojima je na sastancima 16. veljače, 16. i 20. travnja te 4. svibnja 2015. raspravljala Radna skupina za istraživanje.
3. Odbor stalnih predstavnika razmotrio je ostala otvorena pitanja na sastanku 13. svibnja 2015. na kojem je postignut načelni dogovor o tekstu. Delegacija UK uložila je opću analitičku rezervu na konačni tekst zbog nedavnih nacionalnih izbora.
4. Stoga se Vijeće („Konkurentnost”) poziva da na sastanku 29. svibnja 2015. donese zaključke, a izmjene sa sastanka Odbora stalnih predstavnika naznačene su **podebljanim i podcrtanim slovima** te oznakom [...].

Izmjene dok. 8583/15 označene su **podebljanim i podcrtanim** slovima, a izbrisani tekst oznakom [...].

**NACRT ZAKLJUČAKA VIJEĆA O OTVORENOM I UMREŽENOM ISTRAŽIVANJU S
VELIKOM KOLIČINOM PODATAKA KAO POKRETAČU BRŽIH I OPSEŽNIJIH
INOVACIJA**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

PODSJEĆAJUĆI NA

- svoje zaključke od 31. svibnja 2010. pod nazivom „Digitalni program za Europu”¹ kojima se prepoznaje da bi Europa trebala uložiti potrebne resurse u razvoj jedinstvenog digitalnog tržišta kako bi se povećala produktivnost, omogućio gospodarski rast i privukla ulaganja, otvorila nova radna mjesta i ojačao njezin utjecaj na globalnoj razini;
- svoje zaključke od 3. prosinca 2010. pod nazivom „Sinergija vodećih inicijativa strategije Europa 2020. – Digitalnog programa za Europu i Unije inovacija”² kojima se među glavnim doprinosima poticanju europske produktivnosti, sposobnosti rasta i inovacija u svim sektorima izdvaja doprinos digitalnih tehnologija;
- svoje zaključke od 11. prosinca 2012.³ pod nazivom „Produbljeno partnerstvo za izvrsnost i rast u europskom istraživačkom prostoru” kojima se naglašava relevantnost Komisijine Komunikacije „Prema boljem pristupu znanstvenim informacijama: povećanje koristi od javnih ulaganja u istraživanje”⁴ s ciljem ostvarenja europskog istraživačkog prostora;

¹ Dok. 10130/10.

² Dok. 16834/10

³ Dok. 17649/12

⁴ Dok. 12847/12

- svoje zaključke od 30. svibnja 2013. pod nazivom „Računalstvo visokih performansi: položaj Europe u globalnoj utrci”⁵ u kojima se naglašava opći cilj ostvarenja europskog vodstva u razvoju i uporabi sustava, softvera, aplikacija i usluga visokih računalnih performansi do 2020.;
 - zaključke Europskog vijeća od 24. i 25. listopada 2013.⁶ kojima se naglašava važnost digitalnog gospodarstva, inovacija i usluga kao pokretača rasta i zapošljavanja te kojima se poziva na djelovanje na razini EU-a radi osiguravanja pravih okvirnih uvjeta jedinstvenog tržišta u području velike količine podataka i računalstva u oblaku;
1. PONOVRNO ISTIČE svoje zaključke od 2. ožujka 2015. o „politici jedinstvenog tržišta”⁷ kojima se ističe „da je potpuno i učinkovito korištenje alatima i uslugama kao što su računalstvo u oblaku, velika količina podataka, automatizacija, internet stvari i otvoreni podaci preduvjet za veću produktivnost i bolje usluge te ga stoga treba proširiti, među ostalim putem tržišno usmjerenih rješenja, istraživanja i razvoja te promicanja potrebnih vještina i jačanja kapaciteta, uz daljnju normizaciju ICT-a i interoperabilnost”; U tom kontekstu NAGLAŠAVA da otvoreno i umreženo istraživanje s velikom količinom podataka može dovesti do najvećeg mogućeg ostvarenja digitalnog potencijala Europe, poticanjem brzih i opsežnijih inovacija te **ujedno uzimanjem u obzir** [...] legitimnih interesa dionika;
 2. PRIMA NA ZNANJE napredak koji je ostvaren u postizanju istinski digitalne Europe i u početnim raspravama u vezi sa strategijom jedinstvenog digitalnog tržišta koje su se održale u nekoliko sastava Vijeća;

⁵ Dok. 10322/13

⁶ Dok. EUCO 169/13

⁷ Dok. 6197/15

3. POZDRAVLJA Komunikaciju Europske komisije od 2. srpnja 2014. pod nazivom „Prema rastućem gospodarstvu temeljenom na podacima”⁸, u kojoj se iznose obilježja gospodarstva temeljenog na podacima te se utvrđuju glavna područja u kojima je potrebno djelovati kako bi se poduprla i ubrzala tranzicija prema takvom gospodarstvu, kao važan doprinos razvoju jedinstvenog digitalnog tržišta koji je u tijeku; SA ZADOVOLJSTVOM OČEKUJE detaljni akcijski plan s ciljem ubrzanja tranzicije prema gospodarstvu temeljenom na podacima u Europi koji će Europska komisija usvojiti do kraja 2015.;
4. PREPOZNAJE veliki potencijal gospodarstva temeljenog na podacima te potrebu da se u Europi u cijelosti osnaži podatkovni vrijednosni lanac; POTVRĐUJE široku političku potporu koje su države članice pružile osiguravanju boljih okvirnih uvjeta za brže i opsežnije inovacije na temelju podataka, uzimajući u obzir istraživačku perspektivu; PREPOZNAJE važnost podataka za poticanje poduzetništva, digitalnu transformaciju industrije i razvoj novih poslovnih modela, ideja i inovativnih novoosnovanih poduzeća;
- 4.a PREPOZNAJE potencijal otvorene znanosti i POZDRAVLJA sve veću potporu otvorenom pristupu javno financiranim znanstvenim radovima i podacima na kojima se temelje; SMATRA da bi dostupnost podataka iz istraživanja mogla dodatno povećati učinkovito korištenje javnim sredstvima. U tom kontekstu PREPOZNAJE potrebu za promišljanjem o trenutačno upotrebljavanoj metrici znanosti, kao i o poticajima za znanstvenike da objavljuju članke i podatke uz slobodan pristup. Ujedno NAGLAŠAVA potrebu za odgovarajućim dijeljenjem, uporabom, ponovnom uporabom i interoperabilnosti podataka, temeljenima na zajedničkim standardima, kao i važnost postizanja prave ravnoteže između istraživanja i inovacija temeljenih na podacima te zaštite privatnosti; PREPOZNAJE potrebu za razvojem vještina akademske zajednice, istraživača i šire zajednice u području podataka te NAGLAŠAVA važnost razvoja e-infrastruktura i mreža centara izvrsnosti;

⁸ Dok. 11603/14

Izgradnja zajednice i prijenos znanja za rastuće gospodarstvo temeljeno na podacima

5. NAGLAŠAVA važnost izgradnje podatkovnih zajednica istraživača, organizacija za financiranje istraživanja, istraživačkih organizacija, poduzeća, malih i srednjih poduzeća, javnog sektora i drugih relevantnih dionika širom EU-a te UTVRĐUJE potrebu za poticanjem njihove suradnje u podatkovnom vrijednosnom lancu kako bi se izgradili temelji jakog i dinamičnog ekosustava temeljenog na podacima; PRIMA NA ZNANJE novo ugovorno europsko javno-privatno partnerstvo za vrijednost velike količine podataka koje je uspostavljeno u listopadu 2014. s tim ciljem; i PRIMA NA ZNANJE inicijative koje za cilj imaju dijeljenje naprednih digitalnih usluga, znanstvenih instrumenata, podataka, znanja i stručnosti te upravljanje njima čime se istraživačima omogućuje da učinkovitije surađuju, na primjer Open Science Commons;
6. POZDRAVLJA aktivnosti kojima se podupiru istraživači i industrija, među ostalim mala i srednja poduzeća, u okviru programa Obzor 2020.; PRIMA NA ZNANJE inicijative kao što su tehnološke demonstracije velikih razmjera u ciljanim sektorima te inkubatori i okruženja koja osiguravaju ubrzani razvoj, a u kojima se testiranja i pokusi o rezultatima istraživanja o novim tehnologijama mogu brzo provesti, kao i inkubator otvorenih podataka za mala i srednja poduzeća. Takve aktivnosti imat će za cilj uspostavu lanaca opskrbe temeljenih na podacima, promicanje otvorenog pristupa kao i mreže inkubatora podataka diljem Europe;
- 6.a PREPOZNAJE važnost dugoročne održivosti infrastrukture baza podataka i dostupnosti sigurnih, pouzdanih i visokokvalitetnih usluga u oblaku te NAGLAŠAVA važnost toga da su u Europi omogućeni pohranjivanje i obrada podataka iz istraživanja dobivenih u državama članicama; u tom kontekstu POZDRAVLJA daljnji razvoj europskog oblaka za otvorenu znanost koji će omogućiti dijeljenje podataka iz istraživanja u svim disciplinama, kao i preko granica, te njihovu ponovnu uporabu, uzimajući u obzir relevantne pravne i sigurnosne aspekte, kao i one u vezi s privatnošću;

7. PONOVRNO ISTIČE potrebu za povećanjem temeljnih digitalnih vještina na multidisciplinarnoj razini. Osobito NAGLAŠAVA potrebu za novim kategorijama stručnjaka i istraživača u području podataka koji osim znanja u svom području imaju i vještine u području velike količine podataka te digitalne vještine; UTVRĐUJE važnost novih vještina koje su potrebne za razvoj i uporabu novih tehnologija, sustava, platformi i usluga analize podataka. U tom pogledu POZDRAVLJA dodatne aktivnosti kojima se doprinosi izgradnji kapaciteta te PRIMA NA ZNANJE inicijative kao što su Europska akademija za znanost o podacima koja se temelji na mreži kompetencijskih centara za analizu velike količine podataka;

Razvoj okvirnih uvjeta

8. NAGLAŠAVA eksponencijalni rast podataka, među ostalim podataka iz istraživanja, te ISTIČE da bi se znatno povećalo inovacijski potencijal i da bi se stvorile nove poslovne prilike kada bi se omogućilo otkrivanje, procjena, ponovna uporaba i interoperabilnost podataka, kao i pristup njima; NAGLAŠAVA važnost otvorenih standarda, licenci, formata i računalnih programa s otvorenim kodom kako bi se podatke iz istraživanja moglo ponovno upotrebljavati i kako bi se znanstveni postupci mogli ponovno provoditi. U tom kontekstu UTVRĐUJE potrebu za promicanjem inovacija koje se temelje na dubinskoj analizi teksta i podataka, uvažavajući pritom istraživačke potrebe te za razmatranjem utjecaja, uključujući financijske aspekte, ponovne uporabe već pravno dostupnog sadržaja; i NAGLAŠAVA potrebu za osiguranjem pravne sigurnosti te primjerenog regulatornog okvira kojim bi se omogućilo okruženje koje pogoduje razvoju znanosti i inovacija s ciljem bolje uporabe podataka;

- 8.a PREPOZNAJE globalnu važnost razmjene podataka iz istraživanja i interoperabilnosti podataka u svim disciplinama te preko nacionalnih granica kao sredstva širenja znanstvenog utjecaja pojedinačnih skupova podataka. U tom pogledu POZIVA EU da u odnosima s trećim zemljama, u duhu reciprociteta i uzajamne koristi, promiče otvoreni pristup podacima iz istraživanja; UTVRĐUJE važnost otvorenih i dobrovoljnih napora pod vodstvom zajednice s ciljem postizanja međunarodne koordinacije i suradnje na podatkovnim infrastrukturama, kao što je Udruga za istraživačke podatke;
9. POTIČE razvoj političkog okruženja koje pogoduje razvoju podataka u EU-u i državama članicama te u kojem se promiče interoperabilnost, uporaba i ponovna uporaba podataka vlade u svrhu istraživanja i inovacija, dok se istovremeno osigurava potrebna zaštita podataka, primjerice anonimizacijom, pseudonimizacijom ili drugim metodama;
- 9.a NAGLAŠAVA da iskorištavanje potencijala višejezičnosti može znatno doprinijeti rastućem gospodarstvu temeljenom na podacima; NAGLAŠAVA potrebu za daljnjim razvojem ključnih razvojnih digitalnih jezičnih tehnologija i usluga temeljenih na izvrsnom europskom istraživanju i inovacijama, čime bi se poduzećima olakšalo iznalaženje rješenja za čitav niz potreba na tržištu koje imaju sve jezične zajednice EU-a;
10. POZIVA na djelovanje s ciljem uklanjanja prepreka širem pristupu javno financiranim znanstvenim radovima i podacima na kojima se oni temelje; POZIVA na djelovanje kojima će se usredotočiti na bolje upravljanje podacima te u tom kontekstu POZDRAVLJA pilot-projekt o otvorenim istraživačkim podacima u okviru programa Obzor 2020.; U kontekstu provedbe europskog istraživačkog prostora (ERA), SA ZANIMANJEM OČEKUJE mogući razvoj akcijskih planova ili strategija za otvorenu znanost;

11. NAGLAŠAVA da je e-infrastruktura jedan od ključnih elemenata za istraživanje i inovacije koji su usmjereni na podatke ili se njima koriste, s obzirom na to da pruža usluge čuvanja podataka i njihove ponovne uporabe, kao i mogućnosti analize podataka; UTVRĐUJE potrebu za boljim iskorištavanjem postojeće infrastrukture za provjeru vjerodostojnosti i ovlašćivanje kako bi se potaknuo otvoren pristup e-infrastrukturama; POZDRAVLJA to što je Obzor 2020. usredotočen na virtualna istraživačka okruženja te e-infrastrukture za analizu i usluge u području podataka;
12. NAGLAŠAVA važnost PRACE-a⁹, europske infrastrukture visokih računalnih performansi na svjetskoj razini namijenjene istraživanju, a koja pruža pristup informatičkim izvorima i uslugama potreban za znanstvene i inženjerske aplikacije velikih razmjera; PREPOZNAJE potrebu za razvojem nove generacije tehnologija visokih računalnih performansi te POZIVA na jačanje povezane mreže sredstava za obradu podataka GEANT¹⁰. U tom pogledu POZIVA Europski strateški forum za istraživačke infrastrukture da prouči mehanizme za bolju koordinaciju strategija ulaganja država članica u e-infrastrukture, koje također obuhvaćaju računalstvo visokih performansi, distribuiranu računalnu infrastrukturu, znanstvene podatke i mreže;
13. NAGLAŠAVA važnost istraživanja i inovacija u „Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta” te POZIVA države članice, Komisiju i industriju da prepoznaju potrebu za povećanjem ulaganja u istraživanje i inovacije u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) te za poticanjem kratkoročnog i dugoročnog učinka poluge na ulaganja;

⁹ Partnerstvo za napredno računalstvo u Europi.

¹⁰ Paneuropska podatkovna mreža za istraživačku i obrazovnu zajednicu.

14. POZIVA na bolje utvrđivanje sektorskih prioriteta za istraživanje i inovacije koji u podatkovnom gospodarstvu imaju najveći potencijal u smislu ostvarenja društvenih i gospodarskih koristi. Istovremeno NAGLAŠAVA potrebu za prilagođenim programima potpore na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi se u ICT-u putem strategija pametne specijalizacije osigurao najveći učinak ulaganja;
- 14.a POZIVA Komisiju da, primjerice putem instrumenta za političku podršku, pomogne državama članicama pri utvrđivanju, analizi i iskorištavanju prilika koje se pružaju u gospodarstvu temeljenom na podacima u području istraživanja i inovacija, među ostalim, putem organizacije seminara i radionica za uzajamno učenje;
15. POZIVA na sinergije između nacionalnih i europskih podatkovnih strategija kako bi se u gospodarstvu temeljenom na podacima koje u obzir uzima sve dimenzije podatkovnog vrijednosnog lanca Europi osigurala vodeća tehnološka uloga.
-